

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dissapte 13 de Maig de 1899

Núm. 3.893

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Malfre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
En provincias trimestre. 3.50
Extranjer y Ultramar. 5.00
Anuncios, a preus convencionales.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continúadas curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de.....

Oberta tota la nit

La que paga més contribució de la provincia.

Esparrachs d' Argenteuil

Se 'n venen diariament a la botiga d' **EN GAMBÚS**, carrer de Vilá (Bou, núm. 12.)

Gas Reusense

Alumbrat elèctric

Molt pròxims a la inauguració del servey del alumbrat elèctric, y comptant ab poderosos medis pera la producció de quanta energia sia necessària y una red col·locada en forma tal que permet suministrar lo fluit ahont se demani, aquesta Societat se compla en anunciar que quedan anuladas las tarifas y condicions anteriorment repartidas, substituhintlas per novas tarifas ab rebaixa de prop d' un 50 per 100 en los preus per mitivament establerts. A saber:

Una làmpara incandescent de 5 bugias,	pessetas 1.25 al mes.
» » » de 10 » » »	» » » 1.75 al » » »
» » » de 16 » » »	» » » 2.50 al » » »
» » » de 25 » » »	» » » 3.75 al » » »

UN KILOWAT-HORA (que rēpresenta aproximadament lo cōsum d' una làmpara de 10 bujias durant 30 horas) pessetas 0.50.

Aixis mateix te 'l gust de fer públich que ara y sempre, tant en preus com per lo que s' refereix a las condicions de instalacions particulars, qualsevolga que sian unas y altres, lo GAS REUSENSE concedirà quantas ó més ventatjas concedeixi qualsevol altra Companyia establerta ó que s' establi.

Reus 29 d' Abril de 1899. — L' Administrador.

INSTITUT VACUNÓGENO SUIS LAUSSANNE

Dipòsit exclusiu a Reus

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80.

LINFA	Ptas.	PULPA	Ptas.
Tubo pera 2 ó 3 vacunas.	1.00	Placas pera 3 á 4 vacunas.	1.50
Tubo pera 8 á 10 vacunas.	1.50	Placas pera 6 á 8 vacunas.	3.00
Tubo pera 20 á 25 vacunas.	3.00	Frascos pera 25 vacunas.	8.00
Estoig ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas.	4.00	Frascos pera 50 vacunas.	15.00

Secció doctrinal

Parlament

Est a la festa dels Jochs Florals de Barcelona lo primer diumenge de Maig de 1899 per lo President del Consistori, Dr. D. Joseph Torras y Bages, prebere.

(Continuació)

Y no es que jo are vulga parlar de politica, cosa contraria a mon gust, a mon caràcter y al lloch que aqui tinch, sine que las consideracions que acabo de fer ixen de la mateixa naturalesa de las cosas, son la manifestació de la essencia de la poesia catalana, la

exposició de la veritat, que tal volta no acaban d' entendre certas animas rudimentarias. Perque hi haja poesia catalana es necessari que hi haja Catalunya, y usant la frase d' un insigne Prelat ja difunt, es necessari que Catalunya sia catalana. La poesia es aroma y emanació de la mateixa subsistencia de la Patria. Ay del poble que no té poesia! Doncule per mort. La o'or d' una substancia es senyal de sa puresa y vida, més lo corrupte y mort si he remenat empasts; fins en lo llenguatge comú, als extrems odorífics de las plantas los anomeném esperit d' aquells plants. Aixis la poesia, aixis l' Art, son un esperit que significa vida, son la o'or de vida del poble de que emanen.

Considerém ara, senyors, com un cop somogudes las entranyas de Catalunya ab lo moviment regionalis-

ta, registrada sa historia, considerada sa legislació y sa vida social, estudiats sos escriptors, contemplades las vidas dels seus sants y analisat son règimen polítich; quan s' ha tingut en compte son organisme econòmic, la constitució de sas families, la agricultura, la industria y el comerç del país; en una paraula, quan s' ha examinat sa vida tradicional y sa vida actual sense deixarhi de trobar las miserias propias del humà defalliment, després d' aquesta forta interna somoguda, especie d' examen de conciencia social ó estudi de si mateix, n' ha eixit una olor de vida: l' esperit vivificant d' una poesia no fòsil, sino fortament actual y humana.

Y dich humans, porque 'l Regionalisme no es un quítisme, ni un somni arcaic d' un esperit històric ó una afició arqueològica, ni desentona ab la direcció humana que avay porta la civilització, sino que sa aparició senyala un dels més expressius signes de la modernitat, tendència humanitaria, del esperit popular y cosmopolítich, nova realització del cristianisme en la esfera social y en la vida internacional dels pobles. Y si es licit algun cop parlar de si mateix y aduhir en ocasió solemne, com ho es aquesta, un argument íntim y personal més de general aplicació, vos diré que jo, per la rahó de tenir una professió cosmopolítica, de estar lligat ab tots los pobles de la terra, ab tot lo dit estaje humà, de sentir amor als llatins y als grecs, als eslaus y germànics, als anglosaxons y als japonesos, es a dir, perque tinch amor al home, per aixó he conpagat una part de la meya activitat insignificant, que per vot solemne dech a Deu, a la propagació del Regionalisme.

L' home es objecte de las complacencias del Altíssim, y, de consegüent, lo respecte a la naturalesa humana; la consideració a totas las sevas justas manifestacions, als seus sentiments, a las sevas necessitats, a las sevas costums, a las sevas lleys, a la seva llengua, es a dir, lo que constituheix la substancia del Regionalisme va a venir la categoria d' un dret diví, y ha aigut com consagrat per la divina doctrina de Jesucrist. Perque Aquest vingué a juntar las derrerias ab los principis, los últims temps del mon ab los primitius, la ley de la Redempció ab la Ley natural. Per aixó l' apóstol Sant Jaume (1) califica a la ley cristiana de ley de perfecta llibertat, y nosaltres també propugnám la vera llibertat popular, no la monstruosa, la del vici, sino la bella llibertat que ix de la integritat de la humana, a qui 'l Poder polítich den tota pretenció y defensa.

No vull jo menysprehar lo civilisme que en la historia humana, en la Roma clàssica y en las societats del Renaixement que volgueren imitarla, té una gloriosa historia y representa un estora utòpic del esperit humà; no 'l vull jo menysprehar ara a sas vellellas, pero sí dech regoneixer que l' ha de suplantar l' humanisme, que representa la gracia divina, y es com un efecte é influencia de la ley cristiana, de la qual escrigué ja fa més de sis cents anys non angélich Mestre San Tomás, que era la ley natural ab molt més. Lo civilisme, es a dir, lo sistema que vol fer de la ley positiva 'l principi y font de las relacions humanes, lo generador del dret en l' ordre de las relacions privadas y familiars entra 'ls homes, fon ja venut en lo comensament del Cristianisme; l' absolutisme real y 'l despotisme revolucionari l' han centunat en la vida dels pobles; la secta socialista pugnua pera ferli engolir tota la llibertat y la espontaneïtat del linatge humà, pero 'l principi cristià que sura com la arca de Noé, per demunt del caos social, salvará la naturalesa humana ab l' organisme públich que ix de las sevas entranyas, servintli d' instrument lo Regionalisme. La ley regional es la ley natural; per aixó may caudca, ni es derogada; es l' arbre de la patria que germina y s' manté y viu de la subsistencia d' ella, per lo qual may es massa

revellit, ni massa tendre, sino que marca 'l punt present, l' estat actual; soltreix, pero no mort,

y ell ferm, a peu dret, fa cara als vents que 'l van flagellant; mes si 'l malmaten y estuman, may del mon l' arrancaran (1).

Retrayent la frase del poema alemany, y aplicantla al nostre cas, podem dir que es l' etern regional, lo principi, lo sentiment, la influencia etica y perpetuament viva; per lo qual en aquest temps de dissolució social, d' envejats y d'ais ferotjes de classes, de desaparició de principis, de desenganys de sistemes, de escepticisme, perque la mentida universal s' ha fet senyora de las relacions politicas entre 'ls homes, los ulis se dirigeixen envers lo gran aglutinant que ab la suavitat y forsa propies de la naturalesa, junta y solda entre si als diferents membres del cos social y fa circular per ell una sava de vida.

Los nostres Jochs Florals son un monument probatiu de la realitat de la Poesia, de que aquesta no es una forma pavorosa y vaga, una joguina de la imaginació o una lleminaria del sentiment, un simple passatemps del poble o una honesta recreació pera trencar la monotonia y 'l fastich de la vida; lo nostre fet present, lo desesperament d' un poble, lo suscitar un moviment social ab la direcció unaním envers l' Autonomisme, moviment elxít com de sa font y principi d' aquesta institució dels Jochs Florals, no sols proba la realitat de la Poesia, que ella es quelcóm substancial y al mateix temps difusiu, sino ademés també que 'l poble es altament sensible a la Poesia. ¡Oh Poesia, no en va 'ls pobles t' han fet deessa La universal y eterna atracció de la Veritat, l' establiment del regne d' aquesta en lo mon, la subjugació dels errors y mentidas que després del pecat li disputan l' imperi, lo predomini social de la Veritat, s' obté per mediació de la gracia y la bellesa, segons lo gran pensament de Santa Catarina de Sena. A la séria veritat molts li fan cara, mes la encisera Bellesa s' apodera per sugestió del nostre esperit, se 'n fica a dias, nos domina y 'ns governa, y fins fa content a son vensut perque l' enamora. La Bellesa ha portat també a Catalunya la nova vida. La instauració dels Jochs Florals per tothom fou aplaudida; tothom se deixá enamorar per la poesia: molts que encare no podían rebre la veritat en l' ordre de las cosas socials y politicas, alegrement la saludaren; picaven de mans perque no veyan que ella era la missatjera é introductora d' un nou esperit, d' una nova vida, d' una renovació del país. No veyan que 'ls Jochs Florals, publicament celebrats a la capital de Catalunya, ab participació de viva simpatia per tot lo Primpopat, ab la cooperació de las autoritats y corporacions eclesiasticas, civils y militars, fins un dia presidits per la augusta Dama que regenta la Summa Autoritat del Estat Espanyol, que aquesta solemnitat era la proclamació autéutica de la autonomia literaria del país. Y en la vida social, en lo cos politich, la activitat intelectual representa la funció més noble, lo principal motor que dona direcció als esperits, per lo qual la una autonomia havia de cridar l' altra autonomia; y que de consegüent, si 'ls homes de la terra, com deyan los nostres passats, sabian pensar per si mateixos, voldrían obrar per si mateixos y, ab conformitat ab la lley de la terra, arreglar-se las propias cosas.

Sant Tomàs ensenya que la vida originaria y típica es la vida intelectual; aquesta veritat que formula filosóficament lo gran doctor, instintivament la comprenen los pobles, y quan un poble sab pensar per si mateix, quant té consciencia de si mateix y s' adona del armoniós ritme vital que internament li testimifica que posseheix una vida propia, alashoras li repugna viure de gracia, y s' esfortsa en desterse de la impedimental idíl que li cohibeix sas operaciones naturals y necessarias.

Per aixó senyors, os deya que, a mon entendre, l' esperit que representan los Jochs Florals es antitètic al civilisme, puig representan l' esperit de la terra, la vida que naturalment germina del país, en una paraula, que es com un predecessor ó precursor de la vida autonómica, una reivindicació de la naturalesa social. En l' Estat modern tot viu per gracia del Estat, lo país no té vida, y com no té vida, tampoch posseheix un organisme; y aixó, senyors es una veritat comunment rebuda, puig tothom parla del organisme del Estat, perque desgraciadament es l' únich existent, y si 'l país no posseheix un organisme, ges possible que visca? Lo principi autonómich es un verdader generador d' organizació social: quan ell se desenrotlla naturalment en un país las diferents institucions viuen per si mateixas, espontáneament, per dret propi, no per la gracia del Estat, com succeheix ate fins en la institució de la familia.

Espontaneitat y autonomisme son dos termes que venen a significar lo mateix. Deu es lo més espontáni de tots los sers: per aixó la espontaneitat es la gran qualitat de la poesia, de manera que per si sola la espontaneitat poetisa; es a dir, es font de poesia, y 'ls que pensém, com lo vell Plató, que la bellesa es la resplandor de la Veritat, y 'ls que creyéim, com l' inspirat David, que la Veritat es la Justicia, admetém un estètica política y cohejm trobar en la vida pública la bellesa, la veritat y la justicia. Ja 'ls jurisconsults romans admetian la *elegantiam juris*. L' art y la poesia, he dit avans, son com l' olor de la substancia y de la vida del poble de que emanen: entre la vida y l' organisme hi ha una relació essencial, per aixó un poble desorganizat no pot exalar la olor de la poesia.

No, no ha d' esser la nostra poesia com una flor d'

(1) M. Aguiló; «L' arbre de la Pàtria».

estufa ó exótica; may la vera poesia ha estat aixís en cap poble formal y menos ho ha d' esser en la terra catalana. Una poesia de saló ó d' etiqueta, una poesia que tota se 'n va en fum com filla del dilettantisme, una poesia artificiosa que no passa d' un joch d' imaginació sens cap correspondencia ab la vida real, no passa d' un entreteniment de gent vagerosa y es impropri d' un poble treballador y caracterizat pel sentit práctic com es lo poble catalá. L' art wagneriá s' ha arripat tan fortament al poble alemany perque es *authoctono*, consubstancial ab ell. Si la poesia catalana la volém també identificada ab lo poble, ha d' esser consubstancial ab lo poble. ¿Y aixó cóm seria possible si 'l poble no tenia substancia? Un poble que 's desfa pert la poesia. Lo poeta hebraich, apesar de que las sevas cansons se referían a lo més essencial y general del humanal llinatge, de manera que fins avuy, al cap de tres mil anys, encare son cantadas en tots los pobles civilisats, servint d' adecuada expressió de sentiment en todas las generacions, constituint, per lo tant, una poesia eterna; lo sagrat poeta hebraich, dich, tret de sa terra y portat a Babilonia, penjá l' arpa als sálcers de prop del riu, y responía al assiri quan li demanava que cantés algun cántich dels de Slon: «¿Cóm voléu que cantém en terra forastera?» (1)

(Se continuará).

Aclaració

Lo dia 20 del passat rebém lo següent comunicat que copiém al peu de la lletra; diu aixís:

Sr. Director de *Lo Jovent Catalá*.
Barcelona.

No havent pogut esbrinar en cap dels treballs fins avuy publicats en lo periódich de sa direcció, a quin catalanisme combregan, me prenh la llibertat d' escriureli la present, pera que si no hi troba inconvenient ho fassi en breu. Anticipantli las gracias s' ofereix de vosté, atent y affm.

MIQUEL POU.

Per més que ni qui suscriu, ni cap company, conegui á dit senyor, y sols pera tractarse en lo citat escrit d' una cuestió molt trascendental per nosaltres, fem pública nostra rasposta.

¿Dupta per ventura qui firma lo citat comunicat que, qalsevulga que no estigui ben assortit ab lo nostre programa pot anomenarse catalanista? ¿Creu potser que existeixen veris catalanismes?

Donchs partint d' abdos principis, ab dir que som catalanistas, significa que som: intranzigents y radicals, puig sempre nostra causa ho ha sigut.

Ademés, lo catalanisme no vol pactes ni conxorxas ab ningú. Aceptarà sempre, tot lo que donguin, vingui d' allá ahont vingui, pero may acceptará mitjas tintas, tals, com *descentralización y bien entendidas*. Pero enteném que avuy per avuy la tasca del catalanisme, sols té d' esser una: Catalanisar en tot y per tot Catalunya, y fer palpar al poble endormiscat, sa personalitat real; lo dia que aixó estigui llist, lo dia que la terra estigui ben assahonada, nostros complerta reivindicació ja será un fet.

Aquest es lo camí més práctic que existeix y jay del dia que volguessim torsar aytal marxal

Cal fer propaganda y arrelar cada jorn més, en l' ánima de la terra, la estimació a la vilipendiada Catalunya.

Cal fer entendre a tothom las justas aspiracions de nostra causa y sobre tot, senyalar la puresa de tot partit politich, puig lo dia que aixís no ho fessim, tot aquest inmens treball realizat fins avuy, hauria sigut per res.

Bona mostra de lo que sustentém, son las inauguracions de las agrupacions catalanistas, ahont la nota radical ha trobat sempre entusiastas aplaudiments.

Aquest es donchs, lo catalanisme que existeix, que fa la por als politichs, que las regions germanas d' esclavitu comensan a escoltar y que fins en l' extranger comensan a ferne cas.

Per aixó, senyor Pau, ja ho sap *Lo Jovent Catalá* es catalanista per que te en sa senyera lo sagrat lema: Radicalisme é Intranzigencia, únich que ha de tenir aquell que vulgui ésser catalanista de cor y ánima.

DANIEL ROIG Y PRUNA.

Declaracions del senyor Silvela

Del «Diario de Barcelona», edició d' ahir a la nit, traduhim las següents declaracions del senyor Silvela.

Aquestas declaracions no diuen res, ni comprometen á res. Aquí hi ha qui s' empenya en inflar una bufeta de vent, perque convé presentar als catalanistas com enemics declarats de tot Espanya: en aquesta tasca sobre-surt la *Publicidad* y l' *Mercantil*—dos diaris que no poden veure als catalanistas ni en pintura y pera no poder véurels fins se barallen ab la veritat.

Y si 'ls nostros enemics s' esfortsan en tal tasca, proba certa que als catalanistas ne 'ns convé aquesta atmósfera. De protestas prou n' havém fet pera ferne d' altres. Y si en Silvela val també la pot: conèixer la veritat; lo que hi ha que ell també es dels que 'ls hi convé inflar la bufeta de la farsa.

«Madrid, 13, 9-20 mati.—Lo senyor Silvela ha manifestat que 'ls telégramas particulars que donan compte de las reñions regionalistas celebradas a

(1) Psalm 136.

Barcelona son exagerats, afegint que 'l Govern no 'ls hi concedeix importancia, perque está convenut de que son obra exclusiva d' alguns joves ilusos. No obstant, lo govern está previngut per si 's turbés l' ordre ó si fallés a la lley.

L' impuls dels regionalistas ab vistas al separatisme diu lo senyor Silvela que no te eco en la opinió seria de Catalunya y que las personas influents sostenen allí la unitat nacional.»

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 12 de Maig de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	755	85		4'6	Ras	
3 t.	756	87				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 35	9	17	S.	Cumul.	0'8
3 t.	Sombra 26		22	S.		0'4

Sessió del Ajuntament

Presidida per lo M.ltre. Sr. Alcalde D. Joseph Maria Borrás y Sardá y ab asistencia dels regidors senyors Font de Rubinat, Briansó, Masó, Vergés, Mayner y Jordana, tingué lloch ahir la de segona convocatoria corresponent a la present setmana.

Se llegí y aprobá l' acta de la anterior.

L' Ajuntament quedá enterat que fet l' extracte de las disposiciones contingudas en los Butletins Oficiales de la provincia no 'ni havia cap d' interés pera ell.

Al intentar llegirse lo dictámen de la secció de Govern referent a la nova reorganización de la Secretaría que quedá demunt la taula en la sessió anterior lo senyor Briansó demaná que 'l senyor President de la secció li havia pregat que 's deixés demunt la taula.

Passá a la secció corresponent una instancia firmada per varis vehins reclamant contra l' crescut impost sobre 'ls enterros que ha comensat a regir lo dia primer del mes que som.

Lo Consistori quedá enterat que no concorregué postor a la subasta de la cobranza del Impost de Consums.

Lo senyor Vergés proposá que s' anuncihi la segona subasta tal com marquí la lley.

Lo senyor Jordana manifestá que si no estava tractat s' havia acordat en una sessió passada que 's cridés a una sessió extraordinaria.

Lo senyor Alcalde feu avinent al senyor Jordana que lo que s' havia tractat en aquélla era procurar veure si s' conseguia un concert ab los interessats y que en la present sessió l' Ajuntament havia d' acordar si s' treya a subasta rebaixant una tercera part.

Lo senyor Vergés manifestá que sostenia la seva proposició afegint que cap medi lo considerava tan perjudicial pera l' Ajuntament com lo de la Administració.

Manifestá que ell ja sabia que las lleys que venian imposadas per lo centralisme no podían ser bonas pero que s' havia d' evitar que l' Ajuntament anés enredant de 40.000 duros cada any.

Lo senyor Masó demaná que constés lo seu vot en contra l' arrendament fent constar que ja s' hi opesá al tractarse de treure a primera subasta.

Lo senyor Font de Rubinat demaná que també constés lo seu vot en contra apoyantse que ho feya aixís perque de moment no sabia lo que era més convenient, per no tenir estudiat l' assumpto.

Digué que si una vegada arrendats s' havia de fer un reparto de 34.000 duros veyá difícil que 's pogués cobrar de nostros vehins, ja que aquesta cantitat era més crescuda que la que cobra 'l Govern pel concepte de contribució territorial.

Y aclará que dels 40.000 duros que 's perdían cada any se perdían per meytat entre l' Ajuntament y 'l Govern ab lo qual resultava afavorit lo poble, mentres que si s' ha de fer lo reparto, qui surt beneficiat es l' Estat espanyol y perjudicat lo poble.

Y jo, digué, entre l' Estat y 'l poble prefereixo afavorir a aquest.

Rectificá lo Sr. Vergés, proposant que s' aplassés la resolució y pregant que 'l Sr. Font de Rubinat estudiés aquesta cuestió y que en la sessió yinent donés lo seu parer sobre lo que resulti més convenient pel poble.

Y s' acordá aixís.

Lo Sr. Vergés recordá al Consistori que tenia acordat contribuir al cost de la trasllada de las despullass del qui fou un ilustre patrio nostre D. Pere Mata y com acabava l' plasse, que 's votés una cantitat y 's facultés al Alcalde pera enviarla a Madrid.

Després de parlar los Srs. Alcalde, Jordana, Font de Rubinat y Mayner sobre aquest assumpto y de la conveniencia que aquéllas despullass fossin traslladades a nostre Cementiri, s' acordá nombrar al Sr. Alcalde y al Sr. Vergés pera que 's vegessin ab los Srs. Mata y 's posesin en comunicació ab los iniciadors de la idea donantli un vot de confiansa pera que cas de que s' hagi d' enviar una cantitat a Madrid ells mateixos la senyalin.

Y no haventhi cap més assumpto de que tractar s' aixecá la sessió.

Hem rebut una comunicació de la redacció de nostre estimat colega Lo Joven Català...

La pedregada cayuda lo passat dimecres ha ocasionat deplorables destruccions en lo terme de Alforja...

Segons llegim lo premi principal de la darrera rifa ha sigut repartit entre varis vehins de Tarragona.

Hem rebut una atenta invitació pera assistir a la sessió inaugural y aplech Catalanista que tindrà lloch a la bonica vila de Sampedor...

Los periódichs de Barcelona donan compte del entusiasme produhit en lo teatre Líric d'aquella ciutat, al acabar la audició de la gran pesse musical titulada «Catalonia»...

La superioritat ha disposat, degut a una consulta del Foment del Treball Nacional de Barcelona, que las despallas de cullita de cotó deuen atorsarse per la partida 129 del vigent Aranzel...

A Barcelona, un guardia municipal ha mort a cops de sabre a un honrat obrer, que no havia comés delictes de cap classe.

La comissió organitzadora del desé certamen catalanista d'Olot, que ha de celebrarse durant las festas de la Mare de Deu del Tura...

Desde Alcoy comunican que en un poble de sas inmediacions ha sigut secuestrat lo rich y conegut propietari don Roch Botí...

Lo recaudet ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, puja a pes-1182'35.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Porrera 10 de Maig de 1899.

Dissapte y diumenge varem celebrar la segona festa major, que la principal s'escau pel Octubre ó Novembre segons la cullita del vi...

Totas las festas organitzadas pera celebrar la festa se reduheixen a las funcions de la Iglesia, a las del teatre del «Café del Centro y del Cassino»...

Escassejé la asistencia de forasters, cosa que no fou extranyada pel poble, porque a totas las vilas de la encontrada hi va caurer per loteria la plaga de la filoxera...

Pero no 'm parlem de cosas tristas y menos are que ab motiu d'una recent disposició del Ministre d'Hisenda y a prechs de D. Pau Font de Rubinat...

Dihent que som pobres y pobres de veritat está dit tot. Y res ho indica tant com lo migradas que han sigut las festas.

Res los hi diré de las funcions religioses, ja que fora la professó en res se varen distingir de las dels diumenges, fora dels fidels que hi assistiren que eran en major número.

La funció del teatre del «Café del Centro» al igual que la del Cassino estavan confiadas a las seccions d'aficionats al art escénich que aquí hi ha: En la primera se posaren en escena lo melodrama «Un voluntari de Cuba ó un jornalier honrat»...

cialment lo primer que en alguns passatjes, en son paper d'actor cómic estava molt acertat.

Los seus companys ajudaren a la regular interpretació de las obras y també escoltaren picaments de mans.

Los aficionats del Cassino potser porque no farà gaire temps que s'hi dedican, potser porque no tingueren temps de possessionarse prou be dels respectius papers, no interpretaren «La llantia de plata» com esperavam.

Més, no obstant, feren passar un bon rato a la concurrència.

Los balls no foren gens animats.

Lo Corresponsal.

Secció oficial

Registre civil

dels dias 10 y 11 de Maig de 1899

Naixements

Joan Colomer Rovira, de Joan y Catalina.—María del Carme Menendez Gomez, natural de Maria.

Matrimonis

Benet Gutierrez Gutierrez, ab Jacinta Rocafort Cañardo.—Jaume Font Pagés, ab Isabel Encarnació Teresa Buxó.

Defuncions

María Casanovas Vilella, 67 anys, Sant Pere alt, 66.—Marcel·lí Herraez Muñoz, 21 anys, Hospital Civil.

Secció religiosa

Sant d'avy.—Sant Pere Regolat.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Demà a las 7 del matí tindrà lloch la Comunió general en Nostra Senyora del Carme y a las 5 de la tarde funció mensual acostumada.

Sant de demà.—Sant Benifici.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 9

De Liverpool y escalas, en 18 dias, v. «Pinzón», de 535 ts., ab tránzit, consignat als senyors Mac-Andrews y C.^a

De Génova y escalas, en 13 dias, v. holandés «Ariadne», de 878 ts., ab tránzit, consignat a don Emili Borrás.

De Barcelona y Valencia, en 7 dias, v. Inglés «Georgian», de 676 ts., ab tránzit, consignat als senyors Mac-Andrews y C.^a

Despatzadas

Pera Hamburgo y escalas, vapor «Georgian», ab efectes.

Pera Liverpool y escalas, v. «Pinzón», ab efectes.

Pera Rotterdam y escalas, v. holandés «Ariadne» ab efectes.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Table with 4 columns: Location, Price, Location, Price. Includes Interior, Exterior, Paris, Londres, etc.

Se reben órdenes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotissables en Bolsa.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Table with 4 columns: Location, Price, Location, Price. Includes Interior, Exterior, Amortissable, Paris, Londres, etc.

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de comprendre, la societat «Gas Reusense» acaba de ficosar preus inverossímils al fluit eléctrich, que en plasse més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats.

Table with 2 columns: Lamp type, Price. Includes Una lámpara incandescent de 5 bujias, etc.

En quant a las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l'altra empresa.

Ab lo favor que el públich nos dispensa res temem, se 'ns porta a la lluyta, a ella aném ab la tranquilat del qui no la ha provocat devint solament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

«EL BRONCISTA»

Carrer Major, número 18.—REUS

Taller especial pera la reforma dels aparatos gas y petroli a electricitat.

Construccions de tota classe d'aparatos pera la electricitat, gas, petroli y espelmas.

Incoadencia per lo gas y alcohol ab metxeros del sistema més adelantat.

Lámparas a foco ab lo metxero «Universal».

Restauració y reparació a preus limitats de tota classe d'aparatos, especialitat de la casa.

Instalacions pera aygua y gas y tot lo concernent al ram de Lampisteria y Llauneria.

Instalació de timbres eléctrichs ab material assegurat.

REUS.—CARRER MAJOR, 18.—REUS

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vila (Bou) 12.

TELEGRAMAS

Madrid 12.

En la primera sessió que celebrin las Corts será presentat a sa deliberació y votació lo projecte de Lley formulat per lo ministre de la Guerra, introduhint radicals reformas en la vigent legislació sobre reclutament y servey militar.

S'assegura que el ministre de Foment Marqués de Pidal farà innovacions en lo plan d'ensenyansa que en sentit reaccioneri havia projectat, en vista de l'oposició que la premsa, la opinió y el Consell d'Instrucció pública han anunciat contra lo citat treball ministerial.

Un telegrama de Roma diu que S. S. Lleó XIII ha entregat ab tota solemnitat en la Basílica de Sant Pere, devant los purpurats, la Butlla del Jubileu de 1900. Una multitud inmensa ha assistit ab gran reculliment a l'augusta ceremonia.

Londres.—La comissió d'Hisenda de la Cambra dels comuns ha fixat en un relin per cada cent lliuras esterlinas lo dret de timbre sobre las obligacions estranjeras y las accions al portador.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

Caramelos Pectorals

DEL
Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aèrea, disminueixen y fluidifiquen la viscositat del mox bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y augmentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaç pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crònica, Asma, Enfsema pulmonar, Catarros crònich, sech y espasmòdich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vias respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s'emplehin narcòtics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser preses sens cap temor y en cualsevol cantitat, lo mateix per los noys que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian preses fins ab avides per los noys a quins es tan difícil fer-leshi pendre medicaments.

A cada capsacompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.-REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la povincia

Preu de la capsa 6 rals

Publicacions regionalistas que reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L' Art del Pagès», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona, «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich, «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes, «L' Olotís», setmanari de Catalunya, de Olot, «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé, «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona, «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers, «El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell, «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia), «Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya), «El Eco del Guai alope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PAPERS PINTATS

PERA HABITACIONS

Glassat pera cristals

Varis fabricants, nacionals y extrangers, han cregut convenient establir a Barcelona un dipòsit pera que el públic pugades adquirir dits generos al mateix preu de fabrica, estant encarregat aixó, l' antic almacedista Josep Ventura Millás en son gran despaig, situat en los carrers Petritxol, núm. 9, y Roca, núm. 22.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAB EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COM ADO ROSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo mes durader

Sindicat de ventes de STASSFURT

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15.12 A 16.00 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA